

Decizie de indexare a faptei de plagiat la poziția 00421 / 13.03.2018 și pentru admitere la publicare în volum tipărit

care se bazează pe:

A. Nota de constatare și confirmare a indicilor de plagiat prin fișa suspiciunii inclusă în decizie.

Fișa suspiciunii de plagiat / Sheet of plagiarism's suspicion	
Opera suspicionată (OS)	Opera autentică (OA)
Suspicious work	Authentic work
OS	POP, Ioan-Aurel, BOLOVAN, Ioan. <i>Istoria Transilvaniei</i> . Cluj-Napoca : Eikon : Academia Română. Centrul de Studii Transilvane. 2013.
OA	BOLOVAN, Ioan. Români în perioada reformelor și a revoluțiilor democratice (1820-1859). In: POP, Ioan-Aurel, BOLOVAN, Ioan (coordonatori). <i>Istoria României. Compendiu</i> . Cluj-Napoca: Institutul Cultural Român. Centrul de Studii Transilvane. 2004. p.457-500.
Incidența minimă a suspiciunii / Minimum incidence of suspicion	
P01 ¹	p.171:31 – p.172:19
P02	p.172:26 – p.173:00
P03	p.180:12 – p.181:06
P04	p.181:16 – p.181:33
P05	p.182:07 – p.182:12
P06	p.182:24 – p.184:07
P07	p.184:16 – p.185:09
P08	p.186:23 – p.186:35
P09	p.187:08 – p.187:16
P10	p.188:25 – p.189:04
P11	p.189:11 – p.190:07
P12	p.190:27 – p.191:33
Fișa întocmită pentru includerea suspiciunii în Indexul Operelor Plagiate în România de la Sheet drawn up for including the suspicion in the Index of Plagiarized Works in Romania at www.plagiate.ro	

Notă: Prin „p.72:00” se înțelege paragraful care se termină la finele pag.72. Notația „p.00:00” semnifică până la ultima pagină a capitolului curent, în întregime de la punctul inițial al preluării.

Note: By „p.72:00” one understands the text ending with the end of the page 72. By „p.00:00” one understands the taking over from the initial point till the last page of the current chapter, entirely.

B. Fișa de argumentare a calificării de plagiat alăturată, fișă care la rândul său este parte a deciziei.

Echipa Indexului Operelor Plagiate în România

¹ Pn este numărul piesei de creație care constituie obiectul preluării neconforme.

Fișă de argumentare a calificării

Nr. crt.	Descrierea situației care este încadrată drept plagiat	Se confirmă
1.	Preluarea identică a unor pasaje (piese de creație de tip text) dintr-o operă autentică publicată, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	☒
2.	Preluarea a unor pasaje (piese de creație de tip text) dintr-o operă autentică publicată, care sunt rezumate ale unor opere anterioare operei autentice, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
3.	Preluarea identică a unor figuri (piese de creație de tip grafic) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
4.	Preluarea identică a unor tabele (piese de creație de tip structură de informație) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
5.	Republicarea unei opere anterioare publicate, prin includerea unui nou autor sau de noi autori fără contribuție explicită în lista de autori	
6.	Republicarea unei opere anterioare publicate, prin excluderea unui autor sau a unor autori din lista initială de autori.	
7.	Preluarea identică de pasaje (piese de creație) dintr-o operă autentică publicată, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței, fără nici o intervenție personală care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	☒
8.	Preluarea identică de figuri sau reprezentări grafice (piese de creație de tip grafic) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
9.	Preluarea identică de tabele (piese de creație de tip structură de informație) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
10.	Preluarea identică a unor fragmente de demonstrație sau de deducere a unor relații matematice care nu se justifică în regăsirea unei relații matematice finale necesare aplicării efective dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și înșușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
11.	Preluarea identică a textului (piese de creație de tip text) unei lucrări publicate anterior sau simultan, cu același titlu sau cu titlu similar, de un același autor / un același grup de autori, în publicații sau edituri diferite.	☒
12.	Preluarea identică de pasaje (piese de creație de tip text) ale unui cuvânt înainte sau ale unei prefete care se referă la două opere, diferite, publicate în două momente diferite de timp.	

Notă:

a) Prin „proveniență” se înțelege informația din care se pot identifica cel puțin numele autorului / autorilor, titlul operei, anul apariției.

b) Plagiul este definit prin textul legii².

„...plagiul – expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, idei, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimisare la operele originale...”

Tehnic, plagiul are la bază conceptul de **piesă de creație** care³:

„...este un element de comunicare prezentat în formă scrisă, ca text, imagine sau combinat, care posedă un subiect, o organizare sau o construcție logică și de argumentare care presupune niște premise, un rationament și o concluzie. Piesa de creație presupune în mod necesar o formă de exprimare specifică unei persoane. Piesa de creație se poate asocia cu întreaga operă autentică sau cu o parte a acesteia...”

cu care se poate face identificarea operei plagiate sau suspionate de plagiat⁴:

„...O operă de creație se găsește în poziția de operă plagiată sau operă suspionată de plagiat în raport cu o altă operă considerată autentică dacă:

- i) Cele două opere tratează același subiect sau subiecte înrudite.
- ii) Opera autentică a fost făcută publică anterior operei suspionate.
- iii) Cele două opere conțin piese de creație identificabile comune care posedă, fiecare în parte, un subiect și o formă de prezentare bine definite.
- iv) Pentru piesele de creație comune, adică prezente în opera autentică și în opera suspionată, nu există o menționare explicită a provenienței. Menționarea provenienței se face printr-o citare care permite identificarea piesei de creație preluate din opera autentică.
- v) Simpla menționare a titlului unei opere autentice într-un capitol de bibliografie sau similar acestuia fără delimitarea întinderii preluării nu este de natură să evite punerea în discuție a suspiciunii de plagiat.
- vi) Piese de creație preluate din opera autentică se utilizează la construcții realizate prin juxtapunere fără ca acestea să fie tratate de autorul operei suspionate prin poziția sa explicită.
- vii) În opera suspionată se identifică un fir sau mai multe fire logice de argumentare și tratare care leagă aceleasi premise cu aceleasi concluzii ca în opera autentică...”

² Legea nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 4 iunie 2004

³ ISOC, D. Ghid de acțiune împotriva plagiului: bună-conduță, prevenire, combatere. Cluj-Napoca: Ecou Transilvan, 2012.

⁴ ISOC, D. Prevenitor de plagiat. Cluj-Napoca: Ecou Transilvan, 2014.

BCU Cluj-Napoca

LEGAL 2005 05877

ISTORIA ROMÂNIEI

C O M P E N D I U

IOAN-AUREL POP
IOAN BOLOVAN

coordonatori

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN
CENTRUL DE STUDII TRANSILVANE

207273

ISTORIA ROMÂNIEI

Compendiu

COORDONATORI

IOAN-AUREL POP
IOAN BOLOVAN

AUTORI

SUSANA ANDEA	IOAN-AUREL POP
IOAN BOLOVAN	COSMIN POPA
IONUȚ COSTEA	MIHAI ROTEA
GHEORGHE IACOB	AUREL RUSTOIU
CORIOLAN HORAȚIU OPREANU	MARCELA SĂLĂGEAN
TUDOR SĂLĂGEAN	

SECRETAR DE REDACȚIE
TUDOR SĂLĂGEAN

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN

Cluj-Napoca, 2004

CUPRINS

Lista hărților • 6

Cuvânt către cititor • 7

MIHAI ROTEA

Preistoria • 9

AUREL RUSTOIU

Dacia înainte de romani • 31

CORIOLAN HORĂIU OPREANU

Regiunile nord-dunărene de la provincia Dacia la apariția limbii române (sec. II-VIII) • 61

TUDOR SĂLĂGEAN

Societatea românească la începuturile evului mediu (secolele IX-XIV) • 137

IOAN-AUREL POP

Românii în secolele XIV-XVI: de la „republica creștină” la „restaurarea Daciei” • 213

SUSANA ANDEA

Tările Române în secolul al XVII-lea • 311

IONUȚ COSTEA

Tările Române în secolul al XVIII-lea • 399

IOAN BOLOVAN

Românii în perioada reformelor și a revoluțiilor democratice (1820-1859) • 457

Românii din afara granițelor • 571

GHEORGHE IACOB

Românii în perioada edificării statelor naționale (1859-1918) • 501

MARCELA SĂLĂGEAN

România între 1919 și 1947 • 583

COSMIN POPA

Regimul comunist din România (1948-1989) • 617

România între 1990 și 2004 sau tranziția cu specific național • 677

Cronologie istorică • 691

Lista abrevierilor • 715

Bibliografie • 717

Indice • 767

Hărți • după p. 809

vieneze. În toate aceste teritorii, populația majoritară era reprezentată de elementul românesc autohton, statisticile de la sfârșitul secolului al XVIII-lea plasându-i pe români în întreg arealul cuprins între Carpați, Tisa, Crișuri și Dunăre. Astfel, conform recensământului din anul 1850, structura etnică a Marei Principat Transilvania era următoarea: 1.225.619 români (59,4%), 536.843 maghiari (26%), 192.270 germani (9,3%), 78.884 țigani (3,8%), 15.606 evrei (0,7%), 7.687 armeni (0,4%), restul de 4.736 de locuitori aparținând altor etnii: bulgari, sârbi, slovaci etc.¹⁰

P1 Până la mijlocul deceniului patru, Marele Principat Transilvania a cunoscut conservatorismul regimului politic absolutist patronat de cancelarul austriac Metternich. De altfel, Dieta principatului a fost dizolvată între 1811 și 1834. Curtea vieneză controla îndeaproape situația din Transilvania prin intermediul guvernatorului și al comandanților armatei imperiale, numiți direct de la Viena. După convocarea Dietei în 1834, în viața politică a principatului s-au exprimat mai multe poziții față de introducerea unor reforme sociale și politice, care nu atingeau însă baza sistemului feudal existent. S-a accentuat și opoziția dintre marea nobilime maghiară (omniprezentă în organele de conducere autonome ale provinciei la nivel central și local) și Curtea de la Viena, ca urmare a tendințelor centrifuge ale nobilimii. Aceasta urmărea în ultimă instanță desprinderea Transilvaniei de centralismul habsburgic și alipirea ei la Ungaria, în pofida realităților demografice.

P02 Deși românii constituiau aproximativ 60% din populația întregii provincii, ei continuau să rămână excluși de la viața politică, neavând deputați aleși în Dietă, organ alcătuit și în această perioadă din reprezentanții celor trei „națiuni” privilegiate: nobilimea maghiară, conducătorii secuilor și ai sașilor. Putenii funcționari mărunți la nivelul administrației comitatelor și în administrația centrală erau în bună măsură asimilați clasei conducătoare maghiare. Reluând programul avansat la sfârșitul secolului al XVIII-lea prin *Supplex Libellus Valachorum*, elita românească, formată din clerici, intelectuali, ofițeri din regimentele grănicerești și negustori, prin intermediul episcopilor celor două confesiuni (Vasile Moga – ortodox, Ioan Lemeni – greco-catolic), a trimis mai multe memorii Curții de la Viena și Dietei principatului: în 1834, 1837, 1842. Calea petiționară, promovată de ierarhii celor două biserici românești, constituie un element de continuitate cu epoca *Supplex*-ului, fără a copia însă în întregime modelul de la 1791. Se solicită din nou egalitatea în drepturi a națiunii române cu celelalte clase privilegiate, prin acceptarea românilor ca a patra națiune constituțională.

Memoriile din deceniul patru (1834 și 1837) se concentrează însă și spre rezolvarea unor obiective parțiale și imediate, legate de soarta românilor ce

10. Conform datelor din *Az 1850. évi erdélyi népszámlálás*, ed. Központi Statisztikai Hivatal Levéltára [Arhiva Oficiului Central de Statistică], Budapest, 1983.

trăiau pe Pământul Crăiesc (teritoriul ce cuprindea în general scaunele săsești), de probleme școlare și religioase. În cuprinsul memoriilor și al acțiunilor revendicative ale elitei românești se face loc și unor probleme sociale și democratice. Astfel, mișcarea națională a căutat să se interfereze cât mai adânc cu cea socială, elitele românești (cu o extracție de la baza societății) străduindu-se să găsească drumul cel mai scurt spre clasele de jos, în primul rând spre iobăgime, țărăniminea dependentă. Toate acestea se desfășurau sub semnul primatului pe care intelectualitatea laică îl dobândea asupra intelectualității ecclaziastice. Laicizarea treptată și sistematică a mișcării naționale va fi de acum înainte fenomenul major ce se va petrece în interiorul societății românești din Transilvania.

Adoptarea de către Dieta principatului în anul 1842 a legii de introducere treptată a limbii maghiare ca limbă oficială în Transilvania (deși maghiarii nu formau decât un sfert din toată populația provinciei) a constituit un atentat la identitatea națională a românilor și a sașilor. De aceea, reprezentanții acestora au reacționat prompt pentru apărarea limbii și naționalității lor, publicând articole și manifeste împotriva intențiilor de deznaționalizare promovate de nobilimea maghiară ardeleană. Din partea românilor, cel mai vehement s-a ridicat împotriva acestor intenții profesorul de la gimnaziul din Blaj, Simion Bărnuțiu, care într-un articol publicat în februarie 1842 se adresa autorilor maghiari ai respectivului proiect de lege în următorii termeni: „Vedeți dar, domnilor, că dorința dumniavaoastră e nedreaptă, nemorală, foarte neînțeleaptă și foarte nepolitică... ascultarea de oameni nu e necondiționată, și nici sașii, nici românii nu se vor supune, nu se pot supune la acea ucigătoare de naționalitate lege a contopirii”¹¹. O poziție întru totul asemănătoare au exprimat și unii lideri ai sașilor, care, dând dovadă de realism politic, au confirmat realitățile demografice din Transilvania. Astfel, într-un articol tipărit în același an, 1842, pastorul sas Stephan Ludwig Roth scria: „Domnii din Dieta de la Cluj voiesc să vadă născută o limbă de cancelarie, și acum se bucură că copilul a fost adus pe lume. A declarat o limbă drept limbă oficială a țării nu e nevoie. Căci noi avem deja o limbă a țării. Nu este limba germană, dar nici cea maghiară, ci este limba valahă. Oricât ne-am suci și ne-am învârti noi, națiuniile reprezentate în Dietă, nu putem schimba nimic. Asta este realitatea”¹². Ca urmare a acestor acțiuni, împăratul a respins proiectul de lege în forma dorită de nobilimea maghiară ardeleană. Obtuzitatea nobilimii maghiare și incapacitatea ei de a se adapta realităților sociale și politice au fost încă o dată confirmate prin adoptarea de către Dieta Transilvaniei în anul 1847 a unui alt act normativ, legea urbarială, care consacra într-un grad și mai ridicat decât până atunci spolierea țărănimii iobage, preponderent românească.

11. Bodea, *1848 la români*, I, p. 194.

12. *Ibidem*, I, p. 197.